

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **L. X. T.**, zastoupen Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 1. 2019, č. j. 60 Az 52/2018 - 68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna advokáta Mgr. Jindřicha Lechovského **se určuje** částkou 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 14. 6. 2018, č. j. OAM-89/LE-LE05-LE25-2018, žalovaný rozhodl o tom, že opakovaná žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“), nepřijatelná a řízení o ní dle § 25 písm. l) téhož zákona zastavil.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Plzni (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Napadený rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád

správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Její přijatelnost spatřuje v tom, že se krajský soud dopustil pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Žalovaný se totiž dostatečně nezabýval tím, zda nedošlo v zemi původu stěžovatele k takové zásadní změně situace, která by mohla zakládat opodstatněnost jeho opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Konkrétně stěžovatel v rozhodnutí žalovaného postrádá úvahu o srovnání situace ve Vietnamu v době podání jeho první žádosti o mezinárodní ochranu se situací panující ve Vietnamu v době podání druhé žádosti. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Současně požádal, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na tom, že postupoval plně v souladu se zákonem o azylu a správním řádem a stěžovatele na jeho právech nijak nezkrátil. Aktuální žádost o udělení mezinárodní ochrany stěžovatele je druhá v pořadí, přičemž je založena na stejných důvodech jako žádost předchozí (špatné ekonomické podmínky ve Vietnamu). Žalovaný nezjistil ve vztahu k bezpečnostní situaci ve Vietnamu žádné nové skutečnosti, které by odůvodňovaly opětovné meritorní hodnocení žádosti. Tyto neuvedl ani stěžovatel. Žalovaný dále poznamenal, že stěžovatel na území ČR pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu, které nebylo prodlouženo z důvodu nedoložení zákonem stanovených dokladů. Od roku 2012 pobývá na území ČR neoprávněně a opakovaně mu bylo uloženo správní vyhoštění. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze

pokračování

dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 30.

[7] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] V dané věci nevystala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se nedopustil ani tvrzeného zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[9] Kasační stížnost (jakož i předtím žaloba) spočívá na námitce, že žalovaný neprovedl dostatečné srovnání situace v zemi původu v době podání první a druhé žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany a vycházel pouze z aktuálních zpráv o situaci ve Vietnamu.

[10] Nejvyšší správní soud se problematikou opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu zabýval v řadě svých předchozích rozhodnutí. Podrobně se k ní vyjádřil např. v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65. Svůj závěr pak formuloval do právní věty: *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“* V tomto rozsudku zdejší soud dále uvedl, že *„zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 - 57“*. Zdůraznil přitom, že věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, *„kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté“*. Dle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, je správní orgán povinen v odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost dle § 25 písm. i) zákona o azylu uvést zdůvodněný závěr o tom, že *„1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany“*. Z rozsudku ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 Azs 181/2018 - 45, plyne, že:

„Za nové skutečnosti nebo zjištění je pak ve smyslu procedurální směrnice nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele.“

[11] Z výše uvedené judikatury vyplývá, že správní orgán při posouzení opakované žádosti zjišťuje, zda se objevily nové závažné skutečnosti, ať již na straně samotného žadatele nebo v zemi jeho původu, které odůvodňují podání žádosti. Aby tyto skutečnosti byly pro danou věc relevantní, musely by mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele.

[12] V daném případě žádné nové skutečnosti ze strany stěžovatele prezentovány nebyly a ani žalovaný z úřední činnosti žádné nezjistil. Žalovaný konstatoval, že od roku 2016, kdy byla meritorně posuzována první žádost stěžovatele, nedošlo k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu, a která by svědčila o tom, že by stěžovatel mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že by mu hrozila vážná újma podle § 14a téhož zákona. Při posouzení přitom vycházel z aktuálních zpráv o zemi původu stěžovatele z let 2017 a 2018 týkajících se bezpečnostní a politické situace a stavu dodržování lidských práv; tyto jsou součástí správního spisu a proti jejich obsahu stěžovatel nic nenamítal. Pokud by od roku 2016 došlo ve Vietnamu k takové zásadní změně okolností, která by zakládala opodstatněnost nové žádosti, byla by taková skutečnost zcela jistě zdokumentována právě v předložených zprávách, které z podstaty věci hodnotí stav zpětně. Nic takového z předložených zpráv nevyplývá. Obě žádosti byly navíc podány v blízké časové souvislosti a ani sám stěžovatel žádnou zásadní změnu okolností netvrdí. Za této situace se pak jeho námitka, že žalovaný neprovedl srovnání situace v zemi původu v roce 2016 se situací v roce 2018, jeví jako ryze formalistická a účelová. Krajský soud tedy dospěl ke správnému závěru, že žalovaný posoudil stav v zemi původu dostatečně a na základě relevantních podkladů. Jeho postup je zcela v souladu s výše citovanou judikaturou.

[13] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[14] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí.

[15] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[16] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 6. 8. 2018, č. j. 60 Az 52/2018 - 16, ustanoven advokát. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Náklady řízení o kasační stížnosti sestávají z odměny advokáta za jeden úkon právní služby (písemné podání ve věci samé – kasační stížnost) ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5. a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) téže vyhlášky (písemné podání nebo návrh

pokračování

ve věci samé)], a jeden režijní paušál 300 Kč za jeden úkon právní služby dle § 13 odst. 3 téže vyhlášky, zvýšená o částku 714 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty (dále jen DPH) ve výši 21 %, neboť zástupce stěžovatele je plátcem DPH. Celkem tedy náklady řízení o kasační stížnosti činí částku 4 114 Kč. Tato částka bude vyplacena ustanovenému zástupci do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

[17] Ustanovený advokát ve vyčíslení své odměny uvedl dva úkony právní služby spočívající v sepisu doplnění kasační stížnosti a v sepisu návrhu na přiznání odkladného účinku. Za účelně vynaložené náklady lze považovat takové náklady, které musela procesní strana nezbytně vynaložit, aby mohla řádně hájit své porušené nebo ohrožené subjektivní právo u soudu (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 14. 9. 2011, sp. zn. I. ÚS 3698/10, č. 160/2011 Sb. ÚS, či ze dne 25. 7. 2012, sp. zn. I. ÚS 988/12, č. 132/2012 Sb. ÚS). V daném případě však nic nebránilo zástupci učinit jedno podání obsahující kasační stížnost (opakující žalobní argumentaci) včetně návrhu na přiznání odkladného účinku. Proto Nejvyšší správní soud neseznal návrh na přiznání odměny za sepsání samostatného návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti za opodstatněný.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2019

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu